

Дубовик М.М.
Житомирський державний
технологічний університет
Науковий керівник:
к.е.н. доц. С.І. Павлова

БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Проведено аналіз стану управління економічною безпекою на підприємстві, визначені основні напрями ефективного управління економічною безпекою

Успішне функціонування і економічний розвиток українських підприємств багато в чому залежить від вдосконалення їх діяльності у сфері забезпечення економічної безпеки. Важливим аспектом для ефективного управління є розуміння економічної безпеки підприємств а як складного комплексного явища. Тому проблема пошуку і впровадження в практику нових форм і методів управління, розробка стратегії економічної безпеки підприємств дозволили б підготувати і реалізувати відповідні програми дій по нейтралізації зовнішніх і ліквідації внутрішніх, постійно виникаючих загроз.

В сучасній науці існує декілька підходів до визначення категорії „управління економічною безпекою підприємства”: цільовий підхід; системний підхід; функціональний підхід; процесний підхід. Проведене дослідження виявило, що думка науковців різниться щодо розуміння підходів до управління економічною безпекою підприємства.

Економіка як система відносин охоплює певні об’єкти господарювання – підприємства. Досить часто комерційні конфлікти і проблеми формуються саме на рівні конкретних підприємств. Проте у нормативно-правових актах на рівні з поняттями національна економіка, національна безпека, безпека регіону, рівень економічної безпеки підприємств як такий не розглядається.

Економічна безпека підприємства являє собою стан захищеності його діяльності від негативного впливу зовнішнього середовища, а також здатності швидко усунути загрози, пристосуватися до наявних умов, що негативно впливають на його діяльність. Зміст цього поняття включає систему заходів, які забезпечують конкурентоспроможність і економічну стабільність підприємства, а також сприяють підвищенню рівня добробуту працівників. Отже, виходячи з цього, належна робота керівництва підприємства з формування системи його економічної безпеки має бути в тому числі направлена на виявлення джерел і розробку заходів з мінімізації негативного впливу факторів на життєдіяльність підприємства.

Для забезпечення економічної безпеки підприємство використовує всю сукупність своїх корпоративних ресурсів таких чинників бізнесу, які використовуються власниками та менеджерами підприємства для досягнення його цілей.

На нашу думку, сучасна система управлінського обліку на підприємстві недостатньо прозора, відсутня оперативність, повнота і достовірність інформації, а також узгодженість цілей, що знижує ефективність і результативність управління економічною безпекою підприємства.

Таким чином в результаті створення моделі бізнес-процесу аналізу економічної безпеки підприємства на виході повинні формуватися методичні рекомендації щодо організації системи економічної безпеки підприємства. Зауважимо, що при написанні бізнес-плану економічна безпека виступає як допоміжний бізнес-процес, тобто складається окремо компетентними спеціалістами підприємства як додаток до бізнес-плану та доводиться до відома обмеженого кола перших керівників підприємства. Тому заради економії витрат іноді ігнорується керівниками малих підприємств та організацій. Так забезпечення економічної безпеки полягає не тільки в мінімізації витрат підприємства, що можливо забезпечити тільки до певного рівня на основі зусиль організаційного характеру, які забезпечують дотримання режиму економії ресурсів, зміну системи організації бізнес-процесів, вивільнення і реалізацію зайвих запасів тощо.

Як один із способів підвищення ефективності бізнес-процесів підприємства розширюють сфери взаємодії і підвищують рівень автоматизації і технічної оснащеності. Але це, в свою чергу, автоматично призводить до зростання потенційних погроз і ризиків.

Всі бізнес-процеси підприємства, що пов’язані з операційною діяльністю, бухгалтерським обліком, управлінням фінансами і кадрами обов’язково використовують інформаційні технології, що вимагають матеріальних і тимчасових витрат для їх впровадження. Таким чином, бізнес-процеси залежать від працездатності інформаційної системи, а для керівника підприємства безпека впроваджуваних інформаційних технологій стає проблемою, що пов’язана із забезпеченням їх правильного і безперебійного функціонування.

На сучасному етапі розвитку інформаційних технологій застосування програмного забезпечення з одного боку, дає значні переваги в діяльності підприємств, а з іншого – потенційно створює передумови для витоку, розкрадання, втрати, спотворення, підробки, знищення, копіювання і блокування інформації, тобто може призвести до економічного, соціального або інших видів збитків.

Як результат існуючого на сьогодні процесу впровадження високих інформаційних технологій інформаційна безпека, як складова економічної безпеки підприємства, ставить за мету виявити можливі погрози безпеки інформації, визначити їх наслідки і можливий збиток, забезпечити необхідні заходи і засоби захисту, і оцінити їх ефективність. Але аналіз усієї інформаційної інфраструктури далеко не завжди виправданий з економічної точки зору, тому зазвичай зосереджуються на найбільш важливих, одночасно виявляючи не лише самі погрози, ймовірність їх здійснення, розмір потенційного збитку, але і їх джерела.

Проведений аналіз та групування основних методів вдосконалення полегшить їх вибір для практичного

застосування на підприємствах та призведе до успішності проекту.

Економічна безпека охоплює усі функціональні рівні діяльності підприємства від планування і до отримання кінцевого прибутку. Таким чином, управління економічною безпекою представляє собою сукупність функцій управління, які спрямовані на забезпечення безпеки підприємства. На сьогодні не існує універсального рішення технології безпеки і для кожного підприємства воно особливе як особлива і організація його діяльності.

Отже, зрозуміло, що метою забезпечення економічної безпеки будь-якого підприємства має бути забезпечення стійкого та максимально ефективного функціонування підприємства сьогодні та забезпечення високого потенціалу його розвитку в майбутньому, захист від зовнішніх і внутрішніх факторів, тощо. Саме тому, економічна безпека підприємства та його управління повинна ґрунтуватися на цілях успішного функціонування і розвитку підприємства за всіма сферами його діяльності і впливу.